

meg vagyok győződve, hogy tanügyi kormányunknál, mely a szükséglet fölismerése után a tanárképző-intézetet fölállította, annak fejlesztésére s középiskolai tanügyünk már-már megindult hanyatlásának megállítására is meglesz az érzék és a szükséges áldozatkészség.

HÓMAN OTTÓ.

TÉTELEK A TANÁRKÉPZÉSRŐL.

I. *A tudományos szakképzés az egyetem tiszte.* A középiskolai tanárképzéssel megbízott egyetemi tanárok gondoskodnak arról, hogy

1. a négyévi egyetemi tanfolyamban mindazok a kollégiumok megtartassanak, melyekre a tanárjelölteknek szükségök van (e célra összeállítják az egyes szakokból az elengedhetetlen kollégiumokat);

2. hogy az előadások, a mennyiben ez lényeges, a megfelelő sorrendben következzenek egymás után, különösen

3. hogy a szükséghez képest az egyes szakokból bevezető előadások tartassanak; végre

4. hogy a jelöltek (semináriumokban s természettudományi intézetekben) tervszerűen vezetett gyakorlatokban a tudomány eszközeivel s módszerével önálló munkásság útján is minél alaposabban megismerkedjenek.

II. *Az internátus körébe esik a jelöltek szakismereteinek s általános műveltségének kiegészítése és fejlesztése.* E célra az internátus vezetősége gondoskodik arról, hogy

1. a jelöltek az egyetemi előadásokat helyesen fölfogják s a rendelkezésre bocsátott eszközökkel alaposan földolgozzák; hogy

2. általános műveltségöknek s középiskolai ismereteiknek hiányait és hézagait kiegészítsék; végre

3. hogy egy modern nyelvet mennél tökéletesebben elsajátítsanak.

Kivánatos, sőt szükséges oly intézkedés, mely lehetővé tegye, hogy az internátus tagjainak e gyakorlataiban más tanárjelöltek is részt vehessenek.

III. *A gyakorlati tanítást a tanárképző intézet gyakorló iskolájában vagy más (esetleg e-célra külön berendezett) budapesti középiskolában sajátítják el a jelöltek, rendszerint az V-dik*

évben. de a tanárhiány tartamára kivételesen a IV-dik év második felében is.

IV. A *tanári vizsgálat* mai szabályzata annyiban módosul, hogy

1. az alapvizsgálat csupán a magyar nyelvre és irodalomra, logikára s psychológiára, valamint a modern nyelvre terjed ki, ellenben a jelölt szaktárgyát nem érinti ;

2. a pædagogiai vizsgálat tárgyai : a philosophia történelme és a pædagogia egész köre ;

3. az alapvizsgálatot a jelölt V-dik félévénel, a szakvizsgálatot IX-dik félévénel előbb nem teheti le ; ellenben a pædagogiai vizsgálatot X. féléve folyamában teheti le.

V. *Magyar tudományos kézikönyvekről* a vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter gondoskodik, első sorban a philosophiai és pædagogiai szakok körében.

Budapest, 1895. január 20.

HEINRICH GUSZTÁV.

A REALISKOLAI FRANCZIA NYELVTANÍTÁS REFORMJÁHOZ.

Bartos Fülöpnek újabban különös erélyvel folytatott buzgókodása folytán került napirendre e kérdés, mely még a napisajtóban is rokonszenves s mintegy szószerint egyértelmű fogadtatásra talált* és a melynek érdeméhez legyen szabad nekem is röviden hozzászólni. Mentsen azon őszinte törekvés, hogy az ügynek használni óhajtanék, ártani pedig senkinek ; hogy 8 év óta én is tanítok francziát és hogy nézeteim több pontban *eltérnek* B. úréitől. Gondolom, hogy ezen eltérés az ügyre nézve üdvösebb, mintha nézeteink mindenben megegyeznének. Elismerem, hogy B. úr legjelesebb franczia nyelvtanáraink közül való s az általa már régebben felvetett kérdésben valóságos specialistává nőtte ki magát, de — nekem legalább úgy tetszik — túlbuzgóságból kissé nagyon is belemélyedt a reformszenvedélybe s én mint kívülálló dilettáns

* L. a budapesti lapok jan. 13—20. számait ; főleg a Magyar Hírlap jan. 13. és 17. számát.